

رئیس: بیداری اسلامی نباید به سردی گراید

گروه سیاست: رئیس‌جمهور تقریب و وحدت امت اسلامی را تأکید امام راحل و رهبر معظم انقلاب و یک حرکت راهبردی در جهان اسلام دانست و گفت: تلاش برای وحدت امت اسلامی باید از سوی علمای دینی با جدیت و قاطعیت پیگیری...

صفحه ۲

چهارشنبه ۲۸ مهر ۱۴۰۰ • ۱۳ ربیع‌الاول ۱۴۴۳ • ۲۰ اکتبر ۲۰۲۱

مطهری:

پیشرفت مذاکرات ایران و عربستان افراط‌گری را کاهش می‌دهد

گروه سیاست: نماینده سابق مجلس گفت: دوستی و همکاری ایران و عربستان، هم افراط‌گری در دنیای اسلام را کاهش می‌دهد و هم به توافق برجام کمک می‌کند. علی مطهری در حساب کاربری خود در توئیتر نوشت: «اعلام پیشرفت مذاکرات ایران و عربستان...

صفحه ۲

سال نوزدهم • شماره ۴۱۲۳ • ۱۲ صفحه • ۷۰۰۰ تومان

سرمقاله

جرایب رفتارهای نامناسب بوروکرات‌ها

هزارگانه‌ی کلیپ‌هایی در فضای مجازی منتشر می‌شود که برملاکننده رفتار نامناسب و دور از انسانیت بوروکرات‌ها و کارکنان سازمان‌ها با افراد جامعه است. رفتار نامناسب مأموران گشت ارشاد با دختران و کارکنان مرکز نگهداری سالمندان نمونه‌های اخیر آن است. هرکدام از ما در مراجعه به سازمان‌های اداری با چنین برخوردهای زشت و دور از شان انسانی بوروکرات‌ها مواجه بوده‌ایم. در کلیپ‌های اخیر رفتار با شهروندان عادی به‌گونه‌ای ناصواب و نادرست بود که گویی جانپان و تبهکاران خطرناک هستند. رفتارهای این‌چنینی اقدامات مناسب سازمان‌ها را زیر سؤال می‌برد؛ برای مثال فعالیت‌های مناسب نیروی نظامی در حوزه امنیت و آرامش شهروندان با اقدامات نادرست چند مأمور گشت ارشاد ممکن است کمرنگ شود. اما همه می‌دانیم که هم امنیت و هم احساس امنیت در کشور ما در وضعیت خوبی است. اما چرا چنین رفتارهای نامناسبی شکل می‌گیرد؟

ادامه در صفحه ۵

بررسی طرح صیانت باید علنی باشد

کامییز نوروزی - حقوق‌دان

مذاکرات کمیسیون بررسی طرح صیانت از حقوق کاربران در فضای مجازی باید علنی باشد؛ یعنی باید خبرنگاران در جلسه حضور داشته باشند و مذاکرات به‌طور مستقیم از رادیو پخش شود. اصولاً ارجاع طرح صیانت به اصل ۸۵ قانون اساسی برای تصویب آزمایشی در کمیسیون تصمیمی نادرست و ناسازگار با قانون اساسی و عرف قانون‌گذاری است. اما در هر حال مجلس با اصراری غیرموجه و شگفت‌انگیز چنین تصمیمی گرفت. اما اینک رسیدگی به این طرح در کمیسیون باید مطابق با شرایط قانونی جلسه‌های علنی مجلس انجام شود. تفویض اختیار به کمیسیون برای استثنائی است. اصل بر آن است که قانون‌گذاری توسط تمام نمایندگان در جلسه علنی مجلس انجام می‌شود. اینکه در موارد خاص و استثنائی تصویب قانون به کمیسیون واگذار شود، استثنا بر اصل است. از سوی دیگر طبق اصل ۶۹ قانون اساسی «مذاکرات مجلس باید علنی باشد و گزارش کامل آن از طریق رادیو و روزنامه رسمی برای اطلاع عمومی منتشر شود»؛ یعنی علنی‌بودن مذاکرات نیز در فعالیت مجلس برای قانون‌گذاری یک اصل است. مجلس، اگرچه به نادرست، ولی تصمیم گرفت از مقررات اصل ۸۵ استفاده کند و بررسی و تصویب طرح صیانت از حقوق کاربران در فضای مجازی را به عنوان یک استثنا از مجلس به کمیسیون ببرد. اما مسئله مهم این است که این استثنا فقط شامل همین می‌شود که طرح به جای جلسه عمومی در کمیسیون تصویب شود. ولی قواعد و شرایط دیگری که برای بررسی یک طرح در مجلس و تصویب آن وجود دارد، به قوت خود باقی است و آنها را نمی‌توان استثنا کرد. به عنوان مثال برای تصویب هر ماده‌ای از طرح باید اکثریت حضاران رای بدهند. یا در هر مورد موافقان و مخالفان باید نظر بدهند. اینها روشن‌اند. هیئت‌رئیس مجلس با اعضای کمیسیون نمی‌توانند بگویند حالا که رسیدگی به این طرح و تصویب آن به استناد اصل ۸۵ استثنا به کمیسیون واگذار شده است، پس کمیسیون نیز می‌تواند خودش را از بقیه مقررات اصولی و بنیادی بررسی و تصویب قانون مستثناء کند.

ادامه در صفحه ۴

سردرگمی بهارستانی‌ها در طرح صیانت

عباس عبدی: چطور قبل از انتخابات می‌گفتند ما برنامه‌ای برای مسدودسازی اینترنت نداریم؟

صفحه ۲

یادداشت

نقش کشاورزی در بحران بی‌آبی

مجد سجادی‌پناه
استاد دانشگاه

را به‌دنبال خود می‌آورد و هنوز هم برای برخی از کشورها اروپایی غیرقابل باور است که ما می‌توانیم در یک جای کشور سیب‌زمینی بکاریم و همزمان در جای دیگر کشور همان محصول را برداشت کنیم. از سوی دیگر، تنوع اقلیم می‌تواند تهدید هم محسوب شود. زیرا وقتی دشت‌های ما نزدیک به کوهستان قرار می‌گیرند هوای گرم و سرد در مجاورت همدیگر قرار گرفته و جابه‌جایی این اقلیم‌ها می‌تواند به تولید کشاورزان آسیب جدی وارد کنند. ولی خشک‌سالی‌ای که در ۵۰ سال گذشته در کشورمان ایجاد شده است، تغییرات زیادی را در این اقلیم به‌وجود آورده است و براساس داده‌های اطلاعات هواشناسی که در ۷۲ساله گذشته در کشورمان ثبت و ضبط شده است، متوسط بارش هیچ سالی مانند سال قبل این‌قدر پایین نبوده است و کشاورزان سخت‌ترین خشک‌سالی را در طول تاریخ ۵۰ سال گذشته در سال زراعی قبل تجربه کرده‌اند که از این جهت باید مشمول حمایت گسترده دولت سیزدهم قرار بگیرند. امروز چیزی نزدیک به ۲۰ میلیون از جمعیت کشور ما در روستاها سکونت دارند. ۲۵ درصد اشتغال کشور و ۱۷ درصد تولید ناخالصی کشور متعلق به حوزه کشاورزی است. کشاورزان نزدیک به ۱۳۰ میلیون تن انواع محصولات زراعی، باغی، دام، شیلات و آبزیان را با زحمت بسیار زیاد تولید می‌کنند اما از این حلقه زنجیره تولید به بعد در زنجیره تأمین، یعنی از مزرعه تا سفره مردم همیشه توسط واسطه‌ها و دلال‌ها پر شده است که باوجود تلاش کم، سودهای فراوانی را عاید خود می‌کنند.

ادامه در صفحه ۲

خبر به وقت شرق

به تلگرام شرق پیوندید @sharghdaily

برای درج تبلیغات خود در وبسایت روزنامه شرق با ما تماس بگیرید

۸۸۹۴۲۰۳۵

sharghdaily.ir

یادداشت

تحلیلی بر تغییر «روز استقلال» در همسایه شمالی

سالار سیف‌الدینی
کارشناس ژئوپلیتیک

تغییر روز استقلال جمهوری آذربایجان به‌عنوان یک «کشور» (۱) از ۱۸ اکتبر ۱۹۹۱ به ۲۸ می ۱۹۱۸ پیام‌ها و سویه‌های متعدد را در بطن خود دارد که لازم است پیش از سیاست‌گذاری از سوی تصمیم‌گیران همه سویه‌های آن به دقت مطالعه شود. در اینجا به برخی از آنها اشاره خواهد شد.

۱- با این اقدام الهام علی‌اف قصد دارد به جای میراث پدرش حیدر به میراث محمدامین رسول‌زاده که گرفتار ماجراجویی‌های متناقض در زمان خود بود، تکیه کند. میراث رسول‌زاده به قدری متناقض است که جای صحبت بسیار دارد. حکومت مساوات او آن بود که قصد دارد نخستین حکومت جمهوری در عالم اسلام را تأسیس کند، نه یک حکومت دینی بر مبنای اسلام سیاسی که در آن دوران هنوز شکل نگرفته بود. او بعدها در ترکیه در کتابی تحت عنوان «ترکان ایران» منظور خود از اسلام را آشکار کرد و علیه تشیع به‌عنوان مذهب رسمی و ملی ایران که به نظر او موجب جداشدن آذری‌ها از ترک‌ها (مردم حنفی‌مذهب) شده بود، قلم‌فرسایی کرد و حتی صفویه را نیز به‌شدت سرزنش کرد. علی‌اف نیز عنصر شیعه را به‌عنوان یکی از عناصر هویت ملی کشورش خوش ندارد. با نزدیک‌شدن او به ترکیه و تصفیه آخرین مهره‌های سنی روس‌گرا از ساختار حکومت، تأکید بر صفویان نیز از ساختار فرهنگی و تاریخی این کشور حذف یا کمرنگ خواهد شد.

۴- حیدر علی‌اف از نظر سیاسی مردی کارگشته بود. می‌توان از او به‌عنوان قوه مؤسس و تنها لویاتان پس از استقلال از شوروی یاد کرد. حیدر شخصاً در کنگره‌های تاریخی به‌عنوان رئیس‌جمهور شرکت و این نشست‌ها را که با حضور مورخان برگزار می‌شد اداره می‌کرد و البته حرف آخر را می‌زد. نتایج این کنگره‌ها بعدها به‌عنوان اصول اساسی ملت‌سازی به کار گرفته شد؛ اما او هیچ‌گاه نه این کنگره‌ها و نه حتی پس از تثبیت قدرتش تلاش نکرد تاریخ استقلال این کشور را به می ۱۹۱۸ تغییر دهد؛ میراثی که فرزندش اکنون به آن پشت کرده است.

۵- اما این تغییر دارای سویه‌های ژئوپلیتیکی نیز هست که از نظر ما ایرانی‌ها اهمیت دارد. نخستین سویه رجعت به ۱۹۱۸ این نکته است که در دوران حکومت مساوات، انگلیسی‌ها صلاحیت اداری قره‌باغ کوهستانی را تحت اداره حکومت رسول‌زاده قرار دادند.

ادامه در صفحه ۸

حرف اول

متولی میراث فرهنگی یا کشاورزی؟

عبدالحسین طوطیایی . پژوهشگر کشاورزی

عزت‌الله ضرغامی، وزیر میراث فرهنگی و گردشگری، در جلسه شورای اداری استان فارس اظهاراتی از هر حیث تأمل‌برانگیز بیان کرد. او از جمله گفت: «همه جای استان درخصوص ساخت‌وساز در بخش حریم‌ها دچار مشکل است. امروز مردم شهر پاسارگاد به‌خاطر مقبره کوروش و قوانین ما نمی‌توانند ساختمان دوطبقه بسازند، درست کشاورزی کنند، چاه بزنند، دکل بزنند. من باید این مشکل را حل کنم. یک مقدار انقباض قوانین حریم‌ها را بردارم و انبساطی کنم...». با اندکی توجه به همین اشارات آقای ضرغامی با پرسش‌های متنوعی روبه‌رو می‌شویم. آیا ایشان اساساً وظایف حاکمیتی این وزارت‌نوپا را در حافظه خود دارند؟ چگونه به خود اجازه دادند در فرصت یک گفتار کوتاه اداری راجع به بلندمرتبه‌سازی، کارگذاری دکل‌های برق، احداث چاه و توسعه کشاورزی شهر پاسارگاد و نیز از قبض قوانین بازدارنده و ضرورت بسط آنها یک‌جا بگویند؟ و جالب‌تر آنکه انتقاضات ایشان فراموش کرده‌اند که وی را تیشه وزارت داده‌اند که هیزم بکنند؟ البته از آنجا که دو استان تاریخی فارس و اصفهان مدت‌هاست در حال فرورفتن در کام فرونشست‌های فاجعه‌آمیز زمین‌قرار دارند، از این بابت از نظرات پرجالش آقای ضرغامی باید تشکر ویژه هم کرد. نظراتی که موجب شد مرگ خاموش و ترازیک اراضی این خطه که همراه خود میراث بی‌بدیل تاریخ این سرزمین را فرو می‌برد، به عرصه رسانه‌ها راه یابد. بنا بر تعریف یونسکو، فرونشست پدیده‌ای است که از نشست سطح زمین در مقیاس بزرگ روی می‌دهد. به‌طور معمول این اصطلاح به حرکت قائم رو به پایین سطح زمین که می‌تواند با بردار اندک افقی همراه باشد، گفته می‌شود. در بین عوامل مؤثر در ایجاد فرونشست، برداشت بیش از مجاز از منابع آب زیرزمینی و نیز استخراج نفت و گاز، عوامل اصلی ایجاد فرونشست در بیشتر دشت‌های ایران هستند. مناطقی که هم‌اکنون در شرایط بحرانی ایجاد فروچاله‌ها و فرونشست‌ها قرار دارند، شامل دشت کیودر، آهنگ همدان، ورامین، نظرآباد، دشت تهران، دشت مشهد و نیشابور، دشت‌های استان کرمان، اصفهان و قزوین هستند. خبرها از فرونشست‌های بی‌دری در عرصه‌ای که پاسارگاد بیش از دوهزارو ۵۰۰ سال به امانت و امنیت میهمان آن بوده است، به تتهایی می‌تواند در قامت یک بحران عمیق، ماددباشی فراگیر را ایجاد کند.

ادامه در صفحه ۴